

Nr 185.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1940 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens ammunitionsnämnd för budgetåret 1940/41.

(1:a avd.)

I proposition nr 247 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen att till statens ammunitionsnämnd för budgetåret 1940/41 under riksstatsens fjärde huvudtitel anvisa ett förslagsanslag av 765,000 kronor.

Sedan statens industrikommission och statens krisrevision i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t den 1 mars 1940 framhållit, att det av i skrivelsen anförda skäl syntes vara oundgängligen erforderligt, att ledningen av den för försvarsväsendet i dess helhet erforderliga ammunitionsanskaffningen anförtroddes åt ett centralt organ under sakkunnig teknisk och kommersiell ledning, föreskrev Kungl. Maj:t genom brev den 21 mars 1940, att ett särskilt, direkt under Kungl. Maj:t lydande organ, benämnt statens ammunitionsnämnd, skulle tillsvidare finnas inrättat för att för försvarsväsendets räkning omhänderväsa anskaffningen av ammunition och för dennas framställning erforderliga förnödenheter, varvid dock anskaffning av torpeder tillsvidare skulle vara undantagen från nämndens verksamhetsområde.

Genom beslut den 19 april 1940 föreskrev Kungl. Maj:t, att ammunitionsnämndens verksamhet skulle taga sin början den 22 april 1940. I samband därmed fastställdes instruktion för nämnden att tillsvidare lända till efter rättelse. Vidare meddelades bestämmelser angående ersättning till ledamöter och personal hos nämnden. Genom samma brev medgav Kungl. Maj:t, att uppkommande kostnader för ammunitionsnämndens verksamhet för tiden till och med den 30 juni 1940 finge intill ett belopp av högst 230,000 kronor bestridas från det å förskottsstaten för försvarsväsendet m. m. uppförda förskottsanslaget Försvarsväsendet i allmänhet: Löpande utgifter (Gb).

För nästa budgetår har ammunitionsnämnden beräknat medelsbehovet till sammanlagt 825,000 kronor.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande.

Såsom i det föregående anförts har ledningen av ammunitionsanskaffningen för försvarsväsendet ansetts böra anförtros åt ett för ändamålet upprättat centralt organ, statens ammunitionsnämnd, under sakkunnig teknisk och kommersiell ledning. Härigenom kommer en rationell planläggning av

krigsindustrien att underlättas, varjämte de arbetstyngda militära förvaltningsmyndigheterna befrias från en del av sina arbetsuppgifter. Vidare torde en centralisering av ammunitionsanskaffningen för hela försvarsväsendet skapa ökade möjligheter för ernående av en ur försvarssynpunkt riktig och lämplig avvägning vid tillgodoseende av de olika försvarsgrenarnas ammunitionsbehov.

De av förskottsanslag bestridda kostnaderna för nämndens verksamhet under innevarande budgetår torde få regleras i samband med att täckning senare beredes för övriga utgifter å ifrågavarande anslag. Efter allt att döma torde ammunitionsnämnden komma att bli erforderlig jämväl efter den 30 juni 1940 och medel för dess verksamhet torde därför böra äskas av riksdagen för nästkommande budgetår. Anslagsbehovet för detta ändamål har såsom av det föregående framgår av ammunitionsnämnden beräknats till 825,000 kronor, i vilket belopp ingå kostnaderna för såväl avlöningar och arvoden till nämndens ledamöter och personal som resor och expenser ävensom en anseelig summa för oförutsedda utgifter.

Då några erfarenheter ännu icke föreligga vare sig rörande omfattningen av de arbetsuppgifter, som komma att åvila ammunitionsnämnden, eller beträffande det personalbehov, som erfordras för dessa uppgifters fyllande, är det naturligt nog förenat med åtskilliga svårigheter att på ett tillförlitligt sätt ange medelsbehovet för nämnden. Vid den granskning jag underkastat nämndens förenämnda medelsbehovsberäkning för nästkommande budgetår, har jag emellertid funnit mig kunna i huvudsak ansluta mig till nämndens förslag i förevarande avseende. Några särskilda medel för oförutsedda utgifter torde dock icke böra medtagas. Då ammunitionsnämnden i sina kostnadsberäkningar för detta ändamål upptagit ett belopp av 60,000 kronor, bör alltså det av nämnden angivna medelsbehovsbeloppet, 825,000 kronor, minskas till $(825,000 - 60,000 =) 765,000$ kronor.

I årets statsverksproposition hava i allmänhet de för de olika kriskommissionerna beräknade anslagsmedlen uppdelats på särskilda avlönings- och omkostnadsanslag. Med hänsyn till att samliga utgifter för ammunitionsnämnden under nästkommande budgetår torde komma att redovisas å en för nämnden upplagd krigstitel, synes någon uppdelning av de för nämnden avsedda anslagsmedlen å olika anslag icke vara påkallad, utan bör för ändamålet endast uppföras ett anslag, vilket med hänsyn till den ovisshet, som vidlåder anslagsberäkningen, torde böra givas förslagsanslags natur.

Anslagsäskandet under detta anslag torde i enlighet med vad i det föregående anförts för nästkommande budgetår böra bestämmas till 765,000 kronor. Härvid förutsätter jag, att kostnaderna för avlöning enligt gällande avlöningsföreskrifter för militär och civilmilitär personal, som överflyttas till tjänstgöring hos ammunitionsnämnden, icke skola, utom till den del de avse utgifter för arvoden till nämnda personal enligt det förenämnda brevet den 19 april 1940, bestridas av nyssnämnda anslag utan av medel, som eljest avvisats för avlöning åt försvarsväsendets personal; därvid torde böra iakttagas, att den omständigheten att vederbörande placerats för tjänstgöring hos ammunitionsnämnden icke skall inverka på den rätt till avlöning enligt krigsavlöningsreglementet som eljest må tillkomma honom.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser angående dispositionen av anslagsbeloppet ifråga.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förevarande förslag och har intet att erinra mot vad departementschefen i samband därmed anfört.

Utskottet hemställer,

Utskottet.

Statsutskottets utlåtande Nr 185.

att riksdagen må till *Statens ammunitionsnämnd* för budgetåret 1940/41 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 765,000 kronor.

Stockholm den 28 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 184.
